

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

A kézdivásárhely városi és vidéki vadász-egyesület hivatalos közlönye.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.
Előfizetési árak: Egész évre 5 frt, félévre 2 frt 50 kr, negyedévre 1 frt 20 kr. — Egyes szám ára 5 kr. Községek, tanítók, iparosok és Egyesületek, melyek egyenként, ha előfizetnek, 4 frtért kapják a lapot.

Felelős szerkesztő: Dobay János.

Kiadó-tulajdonos: Ifj. Jancsó Mózes.

A lap szellemi részét illető közlemények, a szerkesztőséghez (Dobay János Kézdi-Vásárhelyt) intézendők.

Kiadóhivatal: K.-Vásárhelyt az ifj. Jancsó Mózes könyvnyomdájában, hová a hirdetémények s előfizetési pénzek küldendők.

Márczius 15.

A mai napon milliók szózatának viszhangja vegyül a tavaszi szellő diszharmonijába és a Kárpátoktól le az Adriáig az egész nemzet e szent ünnep fényének a hatása alatt emlékszik vissza arra a dicső napra, melyen a nemzeti szellem geniusza megteremté a szabadságot, egyenlőséget és testvériséget.

Ma ünnepli a nemzet évfordulóját azon dicső napnak, a melyen egy esodás tűz futotta be a nemzet zsibbadó ereit és ifjává üdítette roskatag testét.

E napon gyuladt ki a világszabadság fáklyája, megtört a zsarnokság és szillánkokban hullottak szét a békók, az aggok megifjodtak és a gyermekek férfiakká váltak és a lelkesedés tüze a magyar nemzet ezredéves létének legszebb győzelmét aratta — a szabadság diadalát.

Jól tudjuk, hogy századokon keresztül békóban volt a magyar szabadság, az egyenlenség emésztett bennünket, s az ármány elfordította egymástól a szerető testvérek szívét. De jönni kellett és jött is az 1848. évi márczius idusa, és a langy tavaszi szellő felébresztette a szunyadó szíveket, felélesztette a lelkesedés tűzét és mint egy varázs szóatra leoldatták a rablánczok, megszűnt a rabiga és a magyar nemzet fölszabadult a zsarnokság alól és az alkotmányos államok sorába lépett, kivívta legdicsőbb jogát — függetlenségét.

Szép napok voltak azok, mikor apa és fiu egymás mellett harczolt; egyforma lelkesedéssel és hősiességgel mentek a golyó zápor elé, nem féltek sem az ágyuk dörgő morájától, sem elhullott testvérek halálhörgésétől, hanem szívvel-lélekkel küzdöttek hazájuk önállóságáért.

A magyar nemzet ezen lelkes és önfeláldozó hőies viselkedése bearanyozta ezredéves történelmének lapjait, megmutatta a világnak, hogy a honszeretet a leg-erősebb fegyver a diadal kivívására.

Fényesen igazolta, hogy a sok elnyomatás, a sok balszerencse, melylyel ezer éven keresztül vívódott nem csüggesztette el tett erejét, nem bénította meg bonfi ereyeit, hanem szó nélkül képes hazájáért vérét feláldozva felemelkedni a művelt államok sorába, s méltó helyet tud magának kivívni az alkotmányos nemzetek között.

Ezért a mai nap emléke szent legyen a nemzet előtt, s midőn a szabadság diadalát hirdeti, szolgáljon minékünk mindenkor a jövő év ezredben is példájául. Merítsünk ez emlékekből lelkesedést és erőt szabadságunknak és függetlenségünknek megszilárdítására.

Politikai helyzet.

Vasárnap lesz két hete annak, hogy ő Felsége aláírta a Széll-kabinet kinevezését. Tizen két hét alatt átalakult Magyarország politikai helyzetének képe és mint legnagyobb politikai esemény domborodik ki a közjogi alapon álló pártok egyesülése, ami a volt nemzeti párt tagjainak a szabadelvűpáriba történt belépésével lőn elérve. Az ismeretes békeföltételek között biztosítva van az, hogy a függetlenségi és negyvennyolczas párt nem akadályozza meg sem az ideiglenes provizórium, sem az Ausztriával való állandó vámszövetség létesítését abban az értelenben, amint azt Széll Kálmán miniszterelnök kifejtette. Ezzel a dualisztikus monarchia jelenlegi szervezetében fönntartatott, sőt ez a szervezet jövőre is biztosított beláthatatlan hosszú időre.

A kiegyezésnél, illetőleg az Ausztriával való mostani viszony fenntartásánál három szempont az irányadó. Első helyen említik a monarchia nagyhatalmi állását, mely ebben a szervezetben kifejezésre jut; második helyen Magyarország különleges érdeke áll és a harmadik helyre azt a szempontot helyezik, hogy mindennek, a kiegyezésnek Deák Ferencz szellemében kell történnie. Nekünk magyaroknak a kiegyezésben legfőbb érdekünk lenne az, hogy a vámszövetség előnyös legyen reánk nézve és hogy a szövetkezés olyan formában történjék, hogy ebből Magyarország függetlenségére és önállóságára nézve hátrányos következtetést vonni ne lehessen.

Ez utóbbira nézve az 1867-ik évi XII. t.-ez. magyarázói abban a véleményben voltak, hogy Ausztriával a vámszövetség csak a két parlament kölesönös meg egyező határozatainak ő Felsége által történendő szentesítésével jöhet létre. Ebben a szakaszban miként az egész 67-iki kiegyezésben, ezen magyarázatok szerint az van kifejezve, hogy mi a dualisztikus állapotot csakis azon alapon vagyunk hajlandók fönntartani, ha Ausztriával is alkotmányos élet áll fenn. A dualizmus föltétele tehát az, hogy Ausztriában is alkotmányos uralom legyen. Alkotmányos uralom alatt pedig azt értjük, midőn a legfőbb állami hatalmat, a törvényhozást, az uralkodó és a törvényesnépképviselőt az országgyűlésen együttesen gyakorolják.

Sajnos, hogy ez az alkotmányos állapot Ausztriában ez idő szerint fönnt nem tartható. Ismeretesek az ausztriai parlamenti események, a melyeknek következtében a bécsi birodalmi tanácsot bi-

zonytalan időre elnapolni kellett és így Ausztriában a törvényhozást a császár a végrehajtó hatalomnak, a kormánynak közreműködésével, az ugynevezett törvénytörő rendelet utján gyakorolja. Vannak azonban, akik azt mondják, hogy ez nem abszolútizmus, mert ez az állapot még mindig az osztrák alkotmány 14-ik §-a alapján marad, a melyben kimondatik, hogy a császár jogosítva van ideiglenes jellegű törvénytörő rendeleteket kibocsátani, ha a birodalmi tanács bármely okból nem működhetik. Sokan azonban erősen állítják, hogy Ausztriában már tényleg beköszöntött az abszolútizmus és nekünk Ausztriával ezen 14. §. alapján gazdasági közösséget létesíteni nem szabad, hanem előállott azon időpont, midőn Magyarország kénytelen gazdasági ügyeit önállóan berendezni. A közös vámterület tehát jogilag megszűnt és az tényleg sem tartható fenn, amennyiben addig, amíg a vámszövetségnek alkotmányos föltételei Ausztriában újból be nem következnek, fel nem ujulnak, nekünk Ausztriával közös vámterületet fönntartani nem szabad.

A történetek után épen nincs kedvünk szörszálhasogató közjogi magyarázatokba bocsátkozni. Mi azt hisszük, hogy abban az 1867-ik évi XII-ik t.-ezikben nem lényeges az, hogy az ausztriai parlament működésben legyen. Hanem a lényeges az, hogy a monarchia kifelé, mint gazdasági egység jelentkezék, egy és ugyanazon közeg által képviseltessék vagyis a vám- és kereskedelmi szerződések terén is biztosítottassék az osztrák és a magyar monarchia külső képviselőének közössége. Ezt a külső közös képviselőt tehát még akkor is fenn kellene tartanunk, ha a különálló vámterület alapján rendezkednénk be és vámsorompókat állítanánk fel az osztrák határon. Szerintök a dualizmus lényege ezt követeli. A dualizmus azt jelenti, hogy Ausztria és Magyarország egymással szemben független és teljesen egyenjogu állam, de kifelé, miután egy és ugyanazon fizikai személy viseli a két birodalom koronáját, a külföldi diplomáciai képviselőnek egynek és közösnek kell lenni. Annyi bizonyos, hogy ha ő Felségében két személyiség jelentkezik is, akarata, elhatározása nem lehet kétféle. Nem akarhat valamit másként, mint magyar király és másként, mint osztrák császár. Mikor már tette kerül a sor, az akarat csak egy lehet, akármelyik félnek kedvezzen is. Jóformán az észszerűség parancsolja tehát, hogy a külföldön egyetlen és közös képviselőnk legyen, ki a diplomáciai felfogás szerint tulajdonképpen nem is az állam, hanem az uralkodó

képviselője. Ezen alapszik ennek a dualisztikus monarchiának közös képviselete. Az 1867. XII. t.-cz. többi rendelkezései ehhez képest másodrangú, alárendelt jellegűek.

Ezek az államjogi kérdések pedig mindaddig szüneteltek, amíg az osztrák birodalmi tanács munkaképes volt és a vámszövetség Ausztriával tíz-tíz évre megkötött volt. Ekkor a külföldi államokkal a vám- és kereskedelmi szerződéseket a mi közös külügyi képviselőnk a külügyminiszter köthette meg és ezt kétségbe sem vonták seha. Most azonban, mikor jogilag már múlt évi januárius óta a közös vámszövetség megszűnt és az önálló rendelkezés lépett életbe, már tavaly a japáni szerződés alkalmával erősen tagadták azt, hogy a közös külügyminiszternek ezután is joga lenne mind a két állam nevében együttesen vám- és kereskedelmi szerződéseket kötni. A képviselőház szélsőbaloldala azonnal követelte a vámsorompók fölállítását és a különálló vámterület tényleges életbeléptetését, mivel szerinte az 1867. évi XII-ik t.-cz. 58. §-ában ez a rendelkezés határozottan ki van mondva. Ezen az alapon kezdte az obstrukciót 1897. novemberben azon törvényjavaslat ellen, melynek a célja az volt, hogy a mostani vám- és kereskedelmi viszonyaink Ausztriával egy évre a „status quo“ alapján föntartassék. Ez van kifejezve az 1898. évi I. t.-czikkben. A szélső baloldal telfogása szerint ez a törvény jogfeladás a Deák Ferencz-féle kiegyezéssel szemben és így megtörtént, hogy a függetlenségi párt kelt legerősebb védelmére az 1867-iki kiegyezésnek, a mely ellen opposíciót képez.

Azóta azonban a kiegyezés kérdése sok viszontagságon ment keresztül és el lehet mondani, hogy ebben a Széll Kálmán égise alatt létrehozott békekötésben a lehető legszerencsésebb megoldást nyert. Miként Széll Kálmán minapi beszédében tüzetesen kifejtette, az ő álláspontjának alap gondolatát annak a szükségnek beismerése képezi, hogy Magyarországnak gazdasági viszonyai a közös vámterület föntartását a leghatározottabban követelik. Széll Kálmán fölfogása szerint Magyarország gazdasági pozíciója és vagyonosodásának föltételei, tehát legfőbb vagyoni érdekei tönkre mennének a külön álló vámterület mellett. Magyarország eminens érdekei követelik a közös vámterület föntartását. És ezt mindenáron meg is kell cselekedni, ha csak az alkotmányjogi akadályokba nem ütközik, ha csak jogfeladással nem jár. Széll Kálmán álláspontja tehát annyiban meg egyezik az előbbi kormány álláspontjával, hogy ő is föltétlenül követeli a gazdasági egység föntartását, de Magyarország önálló rendelkezési jogát nem engedí elhomályosulni. Széll Kálmán igenis hajlandó Ausztriával az ottani alkotmány 14-ik §-a alapján a vámközösséget föntartani, ha a reciprocitás biztosítva lesz. Ellenben minden egyes intézkedésnél folyton ismétli, hogy Magyarország föntartja továbbra is önálló rendelkezési jogát. Abban különbözik tehát az ő javaslata az előbbi kormány javaslatától, hogy az övében erre a jogföntartásra való hivatko-

zással történnek az intézkedések. Ezen értelemben pedig még a Kossuth-párt sem akadályozza meg azt, hogy most egy évre esetleg később hosszabb időre a vámközösség Ausztriával föntartassék.

Érdekes, hogy a szélső baloldal szónokai többé már nem a gazdasági kiegyezés jogi alapjait támadják, mert azokban nem látnak hátrányokat Magyarországnak függetlenségére és állami önállóságára nézve, hanem a jelenlegi gazdasági állapotoknak a „status quo“ alapján való föntartását tisztán szakszerűségi okokból, nevezetesen a magyar állam ipari érdekeinek biztosítása céljából bírálgatják. Ez is azt mutatja, hogy a dualizmus fölől volt fogalmak oly nagy mértékben tisztultak ezen idő alatt, hogy már a közjogi ellenzék sem támadja többé ezt az állapotot. Sokan attól féltek, hogy a legutóbbi parlamenti és kormányválság a dualizmus alapjainak megrendülésére vezet. Ez azonban nem következett be, sőt ellenkezőleg a dualizmus megmentetett és újból Magyarország tulnyomó többsége foglalt mellette állást, az összes közjogi alapon álló pártok tömörültek és nálunk egészen leolvadt majdnem elenyészett a közjogi ellenzék, amely most egyszerűen megelégszik a jogok pusztá fentartásával, amit Széll Kálmán javaslata teljes mértékben biztosít. Ezt a nagy sikert, a dualizmus hitelének megszilárdítását és biztosítását szívesen jegyezzük fel a Széll-kormány elévülhetetlen érdemei közé!

R.

Széll Kálmán mint vitázó.

Két egymás után következő napon, folyó hó 8. és 9-én szolgált fel Széll Kálmán miniszterelnök a képviselőházban a kiegyezési provizórium felett folytatott vitában. Mind a kétszer függetlenségi párti képviselők provokálták a felszólalásra s mind a két beszéd nemcsak a képviselőházban találkozott élénk tetszéssel, hanem az egész ország is föltétlen helyesléssel fogja azokat tudomásul venni. A függetlenségi párt provokációi nem voltak ugyan egészen loyálisak, miután most nem új javaslatokról, hanem az összes pártok által elfogadott békefeltételekről van szó, melyeket ellenezni nem helyén való eljárás, az annyira összezsugorodott ellenzéknek mégis hálasak lehetünk, mert a nélkül, hogy akarta volna, nagy érdemet szerzett, midőn alkalmat adott a miniszterelnöknek, hogy Ausztriához való vonatkozásainak fundamentális kérdéseiben nyilatkozzék oly módon, a mely minden kételyt kizár a jelenben és jövőben. Széll miniszterelnök nagyszabású és e mellett mélyreható fejtegetéseiben orthodox deákistának, legbensőbb meggyőződéséből a vámközösség hívének s ezzel követve a monarchia hatalmi állása és tekintélye buzgó őrének vallotta magát. Ez a határozott állásfoglalás kettős szükség volt. Először magára Magyarországra nézve, azután kifelé Ausztriával és a többi külfölddel szemben. Lehetetlen ugyanis elutasítani azt a tapasztalatot, hogy a közvélemény egy része Ausztriához való közjogi viszonyunk fölfogására vonatkozólag egy idő óta izgatott lett. Nagyon sokat játszottak a gazdasági különválás eshetőségével, daczára annak, hogy e játékkal igen nagy érdekeknek is ártottak és hogy kevésbé merész hangokban, melyek óvatosságra intettek, nem volt hiány. Valamely közjogi forma megváltoztatása többet jelent a toilette cserénél s ezt a felvilágosodott agráriusok ép oly jól tudják, mint a kereskedők. A pénz bizonyára a legmobillabb áru s mégis láthatjuk, ha bankjaink működését figyelemmel kísérjük, mily nehéz a pénzügyi téren megzavart viszonyunkat Ausztriához, a többi külföldhöz való új viszonyok által helyettesíteni. Hogy pedig árúk számára új eladási területeket keresni mit jelent, azt tudja mindenki, a ki csak ritkán szorul is vevőre.

A miniszterelnök beszédei tehát jó, mély és megnyugtató benyomást fognak kelteni az országban, mert a gazdasági viszonyokra mi sem hasznosabb, mint a biztonság és az állandóság. De Ausztriában és a többi külföldön, különösen szövetségeseinknél is nagy meglepéssel fogják olvasni Széll miniszterelnök beszédeit, a ki minden diplomatizálást került és semmi: „ha“-t és „de“-t nem használt. Ausztriában azért, mert ennek az államnak a különválás által legalább is ugyanannyi veszteni valója van, mint nekünk; más külföldi barátainknál meg azért, mert Ausztria és Magyarország csak akkor erősek, ha híven összetartanak s nem követnek eltérő irányokat.

Ennyit magáról az ügyről akarunk mondani. De most már talán helyén lesz Széll miniszterelnökről is, mint debatterről egy szót szólni. Széll Kálmán éveken át nem tartott hosszabb beszédeket, melyekben egyénisége erősebben előtérbe lépett volna. Majd két évtizeddel kell visszanyulnunk, hogy visszaemlékezzünk, mit jelent Széll Kálmán, mint szónok. Nos, a logika mindig legerősebb oldala volt, de azt hisszük, hogy ez irányban is, különösen a mi a kifejezés módját illeti, még mint érett férfi is lényeges haladást tett. Kereskedelmi téren való sokévi működése megtanította őt, hogy gondolatnak olyan formát adjon, mely sokaknak érthetővé hozzáfér. Mindent az igazi nevén nevez meg, szavaihoz nincs szükségünk kommentár, népszerű nyelven beszél, de a nélkül, hogy ezzel csorba essék a szabatos meghatározáson, vagy, hogy a szavak túlságos mértékét használná. A vezérezkíróknak persze nem lesz vele jó dolguk, mert az ő beszédei maguk beszélnek s fejtegetésekkel nem lehet azokat megvilágítani, hanem inkább elhomályosítani.

Az E. M. K. E. egy havi élete.

(Folytatása és vége.)

5. A segesvári Emke-óvó fenntartására egyelőre csak a folyó 1898/99. tanévre terjedőleg megszavazott 680 forintból a IV-ik (utolsó) részlet fejében a folyó év első negyedére, Somogyi István alispán, elnök kezeihez 170 frt.
6. A naszöldi r. kath. körlelkész, Palikó Ferencz részére a folyó évre rendkívülieg újlag megszavazott járadékból a folyó év első felére terjedőleg Tamás Károly, kir. ítélő táblai bíró, elnök kezeihez Beszterczére 150 frt.
7. A székely-udvarhelyi áll. kö- és agyagipari szakiskolánál a folyó évre két ösztöndíj fejében a székely-udvarhelyi m. kir. adóhivatalhoz 140 frt.
8. A brassói áll. fa- és kőipari szakiskola számára a folyó 1899. évre eső XII-ik részlet fejében a brassói m. kir. adóhivatalhoz 100 frt.
9. a directorium folyó év január 12-ik ülésében 18. jzkv. sz. alatt hozott s az igazgató-választmány által jóváhagyott határozata alapján Szászvárosi József szobrász, akadémiái növendék részére, tanulmányainak tovább folytathatása végett, a Kovács Sándor-alap kamat-jövedelme terhére, Münchenbe 100 frt.
10. Az igazgató választmány 1898. június 12-iki ülésében 7. jzkv. szám alatt hozott határozat alapján a galaczi ev. ref. tanító Simon János részére megszavazott 200 forint II-ik utólagos részletében, tanítási jutalmul gróf Logothetti Hugó es. és kir. osztrák és magyar főkonzul kezeihez Galaczra 100 forint.
11. A beszterzei Emke-óvónál, Storch Emma részére fizetési többlet fejében a f. év első felére 50 frt, ötödöves pótlék ezímen folyó év első felére 25 frt, vagyis gróf Lázár Árpád felügyelő bizottsági elnök kezeihez 75 frt.
12. A porumbáki r. kath. körlelkész, Ferenczy Benedek részére f. évre rendkívülieg újlag megszavazott járadékból a f. év első felére Bauszern Guidó főispán, elnök kezeihez Fogarasra 50 frt.
13. A maros-gezei ev. ref. levíta tanító állomás betöltetvén, 32 éves járadékából 1898. szeptember 10-től f. évi július 1-ig terjedő részletében az erdélyi ev. ref. E. K. pénztárának 40 frt 28 kr.
14. Magyar-nagy-zsombori Emke-tanító, H. Szántó István f. év február havi előleges fizetése fejében Deési Pál dr. gondnok kezeihez 33 frt 33 krajczár.

15. A magyar-nagy-zsombori Emke-iskola javára az 1898–99. tanév első felére terjedő, az erdélyi ev. ref. E. K.-tól bevételezett járadék fejében ugyancsak Deési Pál dr. gondnok kezeihez 10 frt.

16. Magyaró-kereki Emke-tanító, Keresztes Károly f. év február havi előleges fizetése fejében Koleszár Lajos polgári iskolai igazgató kezeihez Bánffy-Hunyadra 33 frt 33 kr.

17. A balázsfalvi Emke-tanító, Veszmás Sándor részére megszavazott évi 60 frt drágasági pótlék f. év első felére terjedő részletében Tornyai Lajos gondnok kezeihez 30 frt.

18. Ördögkúti Emke-óvónő, Tóth Lila részére megszavazott ötödéves fizetési pótlék f. évi első felére terjedő részletében Lázár Ferencz felügyelő bizottsági elnök kezeihez 25 frt.

19. Buni tanítói fizetés czímen megszavazott járadékból a f. év első felére terjedőleg X-ik félévi részletül H. Gál Domokos alispán, alelnök kezeihez Dicső-Szent-Mártonba 25 frt.

20. Az aranykúti Emke-iskola 5000 frt tűzbiztosítási díjában 1898. december hó 18-tól 1899. december 18-ig terjedőleg 17 frt 49 kr, a városudvarhelyi Emke-iskola 2500 frt tűzbiztosítási díjában 1898. október 31-től 1899. október 31-ig terjedőleg 4 frt 32 kr, vagyis együtt az „Adriai biztosító társulat” kötvényeire 21 frt 81 kr.

CSARNOK

Jámor Están egyházi levele a szerkesztőhöz.

— 150 —

Téns Szerkesztő Ur!

A mult este Móricz zsidó nagy bunak attá az fejt. Mäskor se igen szép az ábrázottja, de ekkor mán igazán csufocskán nézett ki. Az arra lefityent, a szemivel egy pislogott, mint az Pilátus macskája és e mellett nagyokat sohajtott. Nézem egy darabig s osztán megszözlítom — Móriczkám, te támaz fellegetek akarod ölkergetni, hogy akkorakot sohajtasz, mint egy kovács fuvó, vagy tám folyvást frustukoltál?! — Addég s addég, még es kivettem belőle, hogy mi fáj az ő szüvinek. Hát bizony ökeme es beléesett az pécsi gyanuba, vagyis az téns löszol-gabiró ur megvizsítálta a boros pinczéjét s ugy tanálta, hogy vadnak ottan gyanus hordók es, melyekről fel lehessen teenni, hogy olyan matériák es vadnak, miknek nem szabadna ott lenni s azért mustrát es vett rölük s most mán szegény Móriczot az törvény erőst szorongattja. Vigasztaltam szegény hébert, hogy ne busuljon, met az isten az igaz embert el nem hagyja, de az vigasztalás nem fogott rejtja s mindég csak azt hajtogatta, hogy meg vagy on olve az becsülette. Magsajnáltam a szegény zsidót s vallatni kezdtem, hogy miképen lehetne rejtja segéjteni. A végén osztán kirukkolt, hogy az falu közönségének kéne érte valamit eselekedni, valami jó iráskát csinálni. Hejjesen — mondám én — csinájunk ugy mint az székely ember, ha ki akar dölni az kerítése, egy ezövekkel megtámasztja. Te nek ed es csinálunk egy iráskát s asztot alaja írja az egész falu népe. Ebben osztán szépen megírjuk, hogy tégedet ugy szeretünk, hogy megeszünk s nagy biradalmunk vagy on abban, hogy te nem misikulálsz az borokkal, met soha senkinek meg nem fájult töle az feje különösen, ha nem ivott belőle. Met hát a dolog ugy áll, hogy az emberiség két részből áll, ugy mint egy küsebb rész, mejik téged üsmér es egy nagyobb rész, mejik nem üsmér. Mán most, hogy te hires légy, muszáj, hogy az kisebb rész iráskát adgyon, hogy te igen fájin, derék ember vagy, hogy eszet megtudgyák ezek es, kik nem üsmérnek. Ez a bizodalmi nyilatkozat most egy divatos nyavajja, melyben ezer meg ezer ember szenved s ha nem sokan vadnak es kik erre valamit adnak, de a ki szereti, annak nagy lélekbeli gyönyörűséget okoz. Persze az bizodalm es ojjan, mint az erdő szép virága, magára kel ki s pompázik, de ha kényserittek, satnya leszen, met hát sem az erdei virágot, sem az bizodalmat erősokolni nem lehet. Azonban minthogy te nek ed kedves Móricz komám azért ég az bürod, majt szövallunk nek ed ojjan bizodalmat, hogy akár püspök es lehetsz vele.

Rittig, ugy történt az áltollam készített pappirost alája írta az egész falu népe. Ez belekerült Móricz zsidónak vaj 400 litrájába, de az végén es egy drb bizodalmom egy fertáj borba került s ennyét megér a pokolba es.

Másnap osztán Móricz ragyogó pofával vitte be az városba az irást s bemutatta az hivatalba s mit kapott érte? Hát kapott két annyi strofot, mint a mennyi másképen kijárt vóna.

Hát bizony ijjen az a bizodalmom, melyet erőszakolnak.

Kárbahágó, 1899. márczius 14.

Maradtam
tiszteltetvel és becsületvel
Jámor Están,
egyházi és harangkezelő.

Ujdonságok.

— **Hymen.** Zayzon Sándor állami polgári iskolánk derék ifja tanára eljegyezte városunk egyik legkedvesebb és legszebb hölgyét: Kőnczei Kornélia állami elemi iskolai tanítónőt. Az esküvő a husvéti ünnepek alatt lesz. Gratulálunk.

— **Időjárásunk.** Miután márczius közepe nálunk mindig szép és enyhe szokott lenni, időjárásunk ezuttal sem tett kivételt. Napok óta a legszebb tavaszi időnek örvendünk. Még éjszakánkint egy kis fagy van, de nappal a hőmérséklet mindig 10–15 C. fok melege mutat.

— **Halálozás.** Feil Eduárd a k.-vásárhelyi minorita gymnasium érdemes rajztanára élete 58-ik és boldog házassága 35-ik évében folyó hó 10-én délután 5 órakor szívzöhlődés következtében meghalt. Temetése f. hó 13-án ment végbe nagy részvét mellett. Áldás és béke poraira!

— **Püspökjelöltek.** Az erdélyi ev. ref. egyházkerületben a Szász Domokos püspök halálával megüresedett püspöki állást, mint mi is jelentettük, valószínűleg az április 18-án tartandó rendkívüli közgyűlés fogja betölteni. A püspökjelöltek száma most már egyre szaporodik. Eddig forgalomban voltak: dr. Bartók György, Szász Gerő és Bartha Lajos. Ujabbán a kolozsvári ref. theologiai tanárok a maguk részéről Kenessey Béla theol. igazgatót s a gyulafehérvári egyház megyében Elekes Viktor esperest jelölték a püspöki állásra. Az orbai ref. egyházmegyében az egyházkerületi közgyűlés összes tagjai: gondnokok, hivatalnokok és választott képviselők folyó hó 11-én, Kovásznán tartott értekezletükön, teljes egyértelműséggel kimondták, hogy a püspökválasztás alkalmával kivétel nélkül mindnyájan Bartók György helyettes püspököt fogják támogatni, az ő személyében ismervén — minden irányu hivatottsága mellett — az egyházkerület sok tusa után létesült közbékejének és ebben a halhatatlan emlékeztető Szász Domokos nagy alapításai tovább építésének teljes biztosítékát.

— **Márczius 15.** A régi kegyeletos szokásokhoz híven az idén is fényesen megülte a közdívásárhelyi polgárság a márcz. 15-ét. Reggel a város szépen fel volt lobogóva s néhány ház nemzeti színű szövetekkel igen esinosan fel volt ékesítve. Délután tartatott meg a nemzeti ünnepély a város ház dísztermében. Ez az ünnepély minden évben óriás közönséget szokott összehozni s az idén sem történt másképen. A mi dísztermünk tán felét sem volt képes befogadni azon roppant ember tömegnek, mely részt akart venni, e szép hazafias ünnepélyben. Az igen érdekes műsorról lapunk jövő számában fogunk megemlékezni.

— **Az Osztr. Elemi Biztosító Reszvénytársaság,** mely Bécsben 1897-ben nagyiparosok által 4 millió korona teljesen befizetett alaptőkével alakult, működését Magyarországra is kiterjesztette és „Osztr. Elemi Biztosító Reszvénytársaság Magyarországi Fiókgazgatósága” czégg alatt Budapest (V., Sas-utca 14.) képviselőseget létesített, melynek tagjai Dr. Matlekovits Sándor ur val. bels. titk. tanácsos, a társaság igazgató tanácsosa stb. és Sebestyén Henrik ur. Az új képviselőség működését már megkezdte és egyelőre a tűzbiztosítási ágazatot kultiválja. A társaság hivatásának tartja, hogy ugy a gazdalközönség, mint a gyárak, iparosok és kereskedők érdekeit a biztosítás terén a lehető leghatásosabban felkarolja, mit ugy mérsékelt díjak

kiszabásával, mint a károk felvételénél szem előtt tartandó kifogástalan méltányossággal annál is inkább elérni vél, minthogy a társaság e tekintetben más biztosító vállalatokkal szemben semmiféle kötelezettségben nem áll.

Közönség köréből.*)

Tekintetes Szerkesztő Ur!

Bécses lapja f. hó 12-én kelt számában „Közönség köréből” czím alatt nevem, mint botrány csináló, sugó és szónokló fordul elő, aláírója e cikknek „Ö.” E cikk íróinak, ki a csókat igyekezett fehérre mosni, feleletem a következő:

Hogy a kérdéses temetésnél, mint pusztá szemlélő, több intelligens személy felszólítására jelentem meg, azt hiszem sem sugó, sem botrány csináló, sem szónokló eljárást nem tanusítottam.

Az sem tartozik én hozzám megbírálni, hogy milyen eljárás az, hogy a pap és mester egy vagyontalan, teljesen elhagyatott embert ki éhen halt, azért, mert utódja sem tudott fizetni, miért nem temetett el.

Az sem tartozik én hozzám, hogy mint kis-kereskedő, vagyis szatócs és koresmáros mennyi vizet töltsek a borba, hisz azt, a ki rendeli is megtudja eselekedni. De az már én hozzám tartozik „Ö”-nek megmondani, hogy ne bajlódjék és ne ránts on oly személyt bünbakknak elő, ki teljesen az üggyől, botrány csinálástól, sugói szereptől és szónoklástól is távol áll és állott ez ügyben, s a ki minden körülmények között és jelen helyzetében is mint tisztességes ember állja meg helyét s ölja becsülését, nem létezik s nem szépeleg s nem fordít, nem politizál, de nem is vádol senkit, ha igaza nincs. Vagyok a tkts. szerkesztő ur alázatos szolgálja:

Boga Imre.

Adományok az Erzsébet Királyné szobrára.

Az I. fiuosztályban:

Török Zoltán, Zsidó Gyula 10—10 kr. Fülöp Lajos, Zsigmond József, Tompa Gábor 5—5 kr. Ráduly Lajos 4 krt. Nagy Lázár, Petrovsky Géza 3—3 krt. Szöcs K. Kálmán, Szabó István, Kupán Kálmán, Szabó Elek, Rácz József, Megyaszi Árpád 2—2 krt. Bartalis Béla, Molnár Mózes, Biró Béla, László Ferencz, Müller Aladár, Karácson Béla, Kollmann Kálmán, Gál Lajos, Szász Béla, Dinuj István, Bakk László, Rácz István, Szöcs József 1—1 krt. Összesen 70 krt.

A II-ik fiuosztályban:

Ince Gábor 20 krt. Vajna Gábor, Jancsó Antal, Bodola Lajos 10—10 krt. Szöcs János, Szabó Dénes, Pitroff Lajos 5—5 krt. Szöcs József 3 krt. Bándi András, Kovács Árpád, Nagy Antal, Tordai Sándor, Sándor Gyula, Hőlezel Ferencz, Bordás Árpád 2—2 krt. Összesen 82 krt.

A III. fiuosztályban:

Halmos János 15 krt. Bándi István, Dézsi Pál, Fejér Lukács, Jancsó József, Kovács Bálint, Mágóri Gyula, Rusz József 10—10 krt. Mátyus József 7 krt. Dávid Endre, Jancsó Endre, Kiss Győző 5—5 krt. Fülöp Béla, Deák Sándor, Nagy Pál, Mazingér József, Szöcs Lázár 3—3 krt. Elekes Lajos, Gál Károly, Nagy Károly, Szigeti Gyula, Tók József 2—2 krt. Babós István, György István, Jancsó Dániel, Szöcs János (Jánosné fia), Turóczy Béla és Pakó Gyula 1—1 krt. Összesen 1 frt 38 krt.

A IV. és V. fiuosztályban:

Boda Géza, Béla András 2—2 krt. Szalai Gyula 1 krt. Nagy Albert 5 krt. Klein Gyula 1 krt. Farkas Gyula 1 krt. Wenczel István 3 kr. Elekes Dezső 10 kr. Kovács Lajos szíjgy. 2 krt. Hőlezel István 1 krt. Ince István 20 krt. Lengyel Árpád 2 krt. Keresztes Béla 4 krt. Ferdinánd F. V. 20 krt. Mészáros Gyula 10 krt. Kovács István 5 krt. Lengyel Károly 2 krt. Tusa Lajos 5 krt. Dézsi Mózes 2 krt. Kovács Károly 3 krt. Tordai Domokos 1 krt. Tompa Vilmos 5 krt. Szöcs Albert 2 krt. Szigeti József 3 krt. Perdi Nándor 2 krt. Csengeri István 1 krt. Páldeák Pál 1 krt. Páldeák Árpád 1 krt. Összesen 1 frt 17 krajczárt.

*) Ezen rovat alatt a közérdekű felszólítások díjtalanul közölhetők, azonban a felelősség a beküldőt illeti.

A nyomdába 2 helybeli fiatal leány (13—14 évesek), papir munkához azonnal felvétetik jó fizetés mellett; továbbá 2 fiu tanulónak szintén felvétetik.

Sz. 720—99.

Hirdetmény.

Alulírt városi tanács a sepsi-szentgyörgyi m. kir. pénzügyigazgatóság-nak f. évi február 24-én kelt 4200/99. sz. alatti rendelete alapján közhírré teszi, hogy a f. évi házostály és házbér adókról szerkesztett s érvényesített kivétési lajstromok f. hó 12-16) f. hó 21-ig közszemlére a városi adóhivatalnál ki vannak téve s azok minden adózó polgár által megtekinthetők.

Együttal figyelemztetnek az adózó polgárok, hogy netaláni felszólalásukat és pedig:

azok az adózók, kik ezen kivétési lajstromban tárgyalt adó nemmel

már a múlt évben voltak megróva, a lajstromkitételének napjától; azok az adózók pedig, kik ezen kivétési lajstromban megállapított adóval a kivétel évében első ízben rovatnak meg, adótartozásuknak az adókönyvecskébe történt bejegyzését követő 15 nap alatt a város polgármesterénél előterjeszthetik;

végül felkértem az adózó polgárok, hogy ezen adónemnek bejegyzése adókönyvecskéjükbe eszközölhető legyen, könyvecskéjüket 8 nap alatt a városi adóhivatalnál mutassák be.

K. Vásárhelyt, 1899. évi március hó 11-én.

Bartók Károly,
polgármester.

(27 1-1)

MEGHIVÁS.

A sepsi-szentgyörgyi kerületi

betegsegélyző pénztár

V. évi

rendes közgyűlését

1899. évi március 22-én

Sepsi-Szent-Györgyön, a pénztár helyiségében d. u. 2 órakor tartja meg, melyre a t. munkaadók és a pénztár tagjai tisztelettel meghívotnak.

A gyűlés tárgyai:

1. Az igazgatóság évi jelentése.
2. A zárszámadások és pénztári kimutatások előterjesztése.
3. A felügyelő bizottság jelentése s a felmentvény megadása.
4. Az igazgatóság és a felügyelő bizottság kiegészítése.
5. Választott bíróság választása.
6. Indítványok.

Megjegyzés. Indítványok csak úgy tárgyalhatók, ha azok az igazgatósághoz a közgyűlést megelőzőleg 24 órával írásban beadatnak.

Sepsi-Szent-Györgyön, 1899. március 10.

Az igazgatóság.

Több mint 50 év óta
sikerrel használtatik!

Az

ESZÉKI SPITZER-KENŐCS

és az

Eszéki salvator-szappan.

Valódi minőségben esakis
mint eddig, ezentul is
ESZÉKEN, felsőváros

DIENES C. J.-féle

gyógyszertárban

készül és megrendelhető.

Szeplőket

és

májfoltokat

valamint az összes
bőrtisztítálatalsá-
gokat.

biztosan eltávolít.

1 tégely valdói Spitzer-kenőcs . . .	35 kr.
1 üveg valódi Spitzer-mosdóvíz . . .	40 kr.
1 darab valódi Salvator-szappan . . .	50 kr.
1 doboz valódi lyoni rizspor 3 szín- ben	50 kr. és 1 ft.
1 tégely kézpaszta	60 kr.

FIGYELMEZTETÉS!

Csak akkor valódi, ha a fenti törvényi-
leg beiktatott védjeggyel oi vannak látva
és kéretik a t. közönség esakis DIENES-féle
eszéki kenőcsöt és szappant kérni és elfogadni.

Hirdetések

e lap kiadóhivatalában
felvétetnek.

TORONTÁLI SZŐNYEGGYÁR részvény-társaság.

Egyedüli magyar szőnyeggyár.

Készít: kézzel csomózott szmirna-szőnyeget, terem-, szalon-, ebédlő-, háló-, boduoir- és uri szobák részére, mindenféle nagyság és stílusban, bármely rajz szerint holandi futószőnyeget, keleti (karamani) függönyöket, torontáli szerb szőnyeget (Tyilin), terítőket, függönyöket, divánátvetőket stb. részére.

Főraktár: VI. ker., Budapest, Andrássy-ut 4. szám.

Dusan fölszerelt raktár mindennemű, a szőnyeg-szakmába vágó cikkekben, u. m.: olcsóbb faj-
tájú szőnyegek, függönyök, terítőket, takarók, ablakvédők, szoba- és lópokróczok.

(164) 20—20

Honi ipar.

Honi ipar.